

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SMURTINIAIS NUSIKALTIM AIS PADARYTOS ŽALOS KOMPENS AVIMO
ĮSTATYMO NR. X-296 2, 6, 7, 8, 10, 11 IR 14 STRAIPSN IŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m. gruodžio 20 d. Nr. XIV-1713
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. **Nuo smurtinio nusikaltimo nukentėjęs asmuo** (toliau – nukentėjęs asmuo) – Lietuvos Respublikos pilietis, kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis ar jo šeimos narys, kitas Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje teisėtai nuolat gyvenantis asmuo ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nurodytais atvejais – kitas asmuo, kuriems padarytas smurtinis nusikaltimas, arba jei toks asmuo nužudytas – kitas šioje dalyje nurodytus kriterijus atitinkantis asmuo, kuris dėl to pripažintas nukentėjusiuoju ir civiliniu ieškovu.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. **Smurtinis nusikaltimas** – Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nurodyto nusikaltimo sudėties požymių turinti veika, kuria buvo tyčia atimta žmogaus gyvybė, sutrikdyta jo sveikata ar sukeltas fizinis skausmas, arba kita nusikaltimo žmogaus laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ar neliečiamumui sudėties požymių turinti veika. Smurtinių nusikaltimų sąrašą tvirtina Fondo programos vykdytojas.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Fondo programos vykdytojas, siekdamas priimti sprendimą dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo, turi teisę tvarkyti šiuos nukentėjusio asmens ir už žalą atsakingo asmens duomenis: asmens vardą, pavardę, gimimo datą, asmens kodą, pilietybę, gyvenamąją vietą, giminystės ryšį, kontaktinius duomenis, mokėjimo sąskaitos rekvizitus, informaciją apie padarytą smurtinį nusikaltimą, informaciją apie nukentėjusiam asmeniui iš valstybės ar savivaldybių biudžetų, užsienio valstybių kompetentingų institucijų ar kitų asmenų kompensuotą žalą ir kitą informaciją, reikalingą nustatyti, ar egzistuoja šiame įstatyme nustatytos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo sąlygos.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 7 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims kompensuojamos turtinės žalos dydis negali viršyti:

- 1) 100 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI), kai smurtiniu nusikaltimu atimta žmogaus gyvybė;
- 2) 80 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu sunkiai sutrikdyta žmogaus sveikata arba kitu, negu nurodyta šios dalies 1 ar 4 punkte, smurtiniu nusikaltimu padaryta žala nepilnamečiui;
- 3) 60 BSI, kai padarytas kitas, negu nurodyta šios dalies 1, 2 ar 5 punkte, smurtinis nusikaltimas;
- 4) 40 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu nežymiai sutrikdyta nepilnamečio sveikata ar jam sukeltas fizinis skausmas;
- 5) 30 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu nežymiai sutrikdyta žmogaus sveikata ar jam sukeltas fizinis skausmas.“

2. Pakeisti 7 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims kompensuojamos neturtinės žalos dydis negali viršyti:

- 1) 120 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu atimta žmogaus gyvybė;
- 2) 100 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu sunkiai sutrikdyta žmogaus sveikata arba kitu, negu nurodyta šios dalies 1 ar 4 punkte, smurtiniu nusikaltimu padaryta žala nepilnamečiui;
- 3) 80 BSI, kai padarytas kitas, negu nurodyta šios dalies 1, 2 ar 5 punkte, smurtinis nusikaltimas;
- 4) 50 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu nežymiai sutrikdyta nepilnamečio sveikata ar jam sukeltas fizinis skausmas;
- 5) 40 BSI, kai smurtiniu nusikaltimu nežymiai sutrikdyta žmogaus sveikata ar jam sukeltas fizinis skausmas.“

3. Pakeisti 7 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kompensacija kartu su pagal šį įstatymą avansu kompensuotos žalos suma negali viršyti šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų dydžių. Kompensacija mažinama už žalą atsakingo asmens atlygintos ar iš jo išieškotos, iš valstybės ar savivaldybių biudžetų, užsienio valstybių kompetentingų institucijų ar kitų asmenų kompensuotos žalos suma.“

4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) vyksta baudžiamasis procesas dėl smurtinio nusikaltimo ir asmuo yra pripažintas

civiliniu ieškovu arba įsiteisėjusiu teismo sprendimu konstatuota, kad smurtinį nusikaltimą padarė nepakaltinamas, ribotai pakaltinamas asmuo ar asmuo, kuriam po nusikalstamos veikos padarymo sutriko psichika ir dėl to jis negali suvokti savo veiksmų esmės ar jų valdyti, arba nustatyta Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3 straipsnio 1 dalies 3 ar 5 punkte, 3¹ straipsnio 1 dalyje arba 3² straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė;“.

5 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Fondo programos vykdytojas, siekdamas priimti sprendimus dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo avansu, turi teisę tvarkyti šiuos nukentėjusio asmens ir už žalą atsakingo asmens duomenis: asmens vardą, pavardę, gimimo datą, asmens kodą, pilietybę, gyvenamąją vietą, giminystės ryšį, kontaktinius duomenis, mokėjimo sąskaitos rekvizitus, informaciją apie padarytą smurtinį nusikaltimą, informaciją apie nukentėjusiam asmeniui iš valstybės ar savivaldybių biudžetų, užsienio valstybių kompetentingų institucijų ar kitų asmenų kompensuotą žalą ir kitą informaciją, reikalingą nustatyti, ar egzistuoja šiame įstatyme nustatytos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo avansu sąlygos.“

6 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) negautos pajamos, kurias nukentėjęs asmuo gavo ar turėjo teisę gauti mirusiajam esant gyvam.“

2. Pakeisti 11 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu smurtiniu nusikaltimu buvo atimta žmogaus gyvybė ir teisę į tuo nusikaltimu padarytos žalos kompensavimą avansu turi daugiau negu vienas nukentėjęs asmuo, avansu dėl turtinės ir neturtinės žalos padarymo mokama kompensacija dalijama lygiomis dalimis visiems asmenims, turintiems teisę į žalos kompensavimą avansu.“

7 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Fondo programos vykdytojas, siekdamas įgyvendinti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas valstybės reikalavimo teises, turi teisę tvarkyti šiuos nukentėjusio asmens ir už žalą atsakingo asmens duomenis: asmens vardą, pavardę, gimimo datą, asmens kodą, pilietybę, gyvenamąją vietą, laisvės atėmimo bausmės vykdymo vietą, kontaktinius duomenis, mokėjimo sąskaitos rekvizitus, informaciją apie padarytą smurtinį nusikaltimą, informaciją apie dėl asmens

priimtus sprendimus baudžiamosiose ir civilinėse bylose, susijusiose su smurtinio nusikaltimo padarymu ar juo padarytos žalos atlyginimu, ir kitą įgyvendinant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas valstybės reikalavimo teises reikalingą informaciją.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis, 2 straipsnis, 3 straipsnio 3 dalis, 4, 5, 6 ir 7 straipsniai įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis ir 3 straipsnio 1 ir 2 dalys įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

3. Teisingumo ministras iki 2022 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalies, 2 straipsnio, 3 straipsnio 3 dalies, 4, 5, 6 ir 7 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Teisingumo ministras iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies ir 3 straipsnio 1 ir 2 dalių įgyvendinamuosius teisės aktus.

5. Šio įstatymo 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 7 straipsnių nuostatos taikomos kompensuojant žalą, atsiradusią dėl po šio įstatymo įsigaliojimo padarytų smurtinių nusikaltimų, išskyrus šio straipsnio 7, 8, 9 ir 10 dalyse numatytus atvejus.

6. Prašymai kompensuoti dėl iki šio įstatymo įsigaliojimo padarytų smurtinių nusikaltimų atsiradusią žalą nagrinėjami ir sprendimai dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo priimami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytą tvarką, išskyrus šio straipsnio 7, 8, 9 ir 10 dalyse numatytus atvejus.

7. Dėl nuo 2005 m. liepos 1 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d. padarytų nesunkių smurtinių nusikaltimų atsiradusi žala pagal šį įstatymą kompensuojama nuo 2025 m. sausio 1 d., jeigu asmuo iki šio įstatymo įsigaliojimo neturėjo teisės į žalos kompensavimą.

8. Dėl nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. padarytų nesunkių smurtinių nusikaltimų atsiradusi žala pagal šį įstatymą kompensuojama nuo 2026 m. sausio 1 d., jeigu asmuo iki šio įstatymo įsigaliojimo neturėjo teisės į žalos kompensavimą.

9. Dėl nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d. padarytų nesunkių smurtinių nusikaltimų atsiradusi žala pagal šį įstatymą kompensuojama nuo 2027 m. sausio 1 d., jeigu asmuo iki šio įstatymo įsigaliojimo neturėjo teisės į žalos kompensavimą.

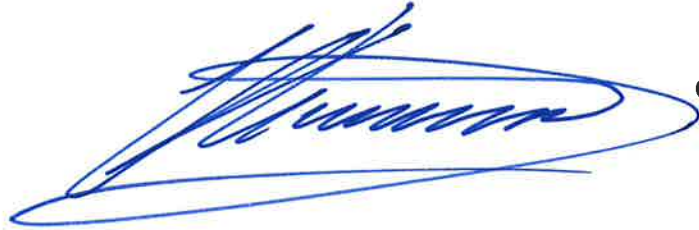
10. Dėl nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. padarytų nesunkių smurtinių nusikaltimų atsiradusi žala pagal šį įstatymą kompensuojama nuo 2028 m. sausio 1 d., jeigu asmuo iki šio įstatymo įsigaliojimo neturėjo teisės į žalos kompensavimą.

11. Šio straipsnio 7, 8, 9 ir 10 dalyse numatytais atvejais asmenys turi teisę paduoti prašymus ne vėliau kaip per 10 metų nuo šiose dalyse nustatytų kompensavimo pradžios datų. Jeigu šioje dalyje nurodytas prašymo padavimo terminas buvo praleistas, jo atnaujinimo klausimą

sprendžia teismas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and strokes, positioned between the text 'Respublikos Prezidentas' and 'Gitanas Nausėda'.

Gitanas Nausėda